

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Libora Daňhela a soudkyně JUDr. Heleny Novákové a JUDr. Jitky Levové ve věci

nezletilých: **A. D.**, narozená dne XXXXX
                              L. D., narozený XXXXX
                              oba zastoupení opatrovníkem městem Šlapanice
                              oba bytem XXXXX

děti rodičů: matka **J. D.**, narozená XXXXX
                              bytem XXXXX, XXXXX
                              zastoupena advokátem Mgr. Pavlem Kuchynkou
                              sídlem Moravské náměstí 690/15, 602 00 Brno

                              otec **L. D.**, narozený XXXXX
                              bytem XXXXX, XXXXX
                              zastoupený advokátkou JUDr. Marií Karasovou
                              sídlem Úvoz 82/39, 602 00 Brno

o výkon rodičovské odpovědnosti, o odvolání matky i odvolání otce proti rozsudku Městského soudu v Brně z 27.8.2019, č.j. 83 P 135/2016-268,

takto:

I. Rozsudek soudu I. stupně, vyjma nenapadeného výroku IX, se

- a) **potvrzuje** ve výrocih I a V o péči matky pro dobu před rozvodem i po rozvodu manželství rodičů
b) **mění** ve výroku II o běžném výživném pro dobu před rozvodem manželství rodičů tak, že otec je povinen platit výživné od 1.4.2016 do 31.8.2018 na nezletilou A. částkou 2.800 Kč měsíčně a na nezletilého L. částkou 2.600 Kč měsíčně, od 1.9.2018 do 31.12.2018 na nezletilou A. částkou 3.300 Kč měsíčně a na nezletilého L. částkou 2.800 Kč měsíčně, od 1.1.2019 do 31.12.2019 na nezletilou A. částkou 3.900 Kč měsíčně a na nezletilého L. částkou 3.300 Kč měsíčně, od 1.1.2020 do 31.8.2020 na nezletilou A. částkou 4.500 Kč měsíčně a na nezletilého L. částkou 3.800 Kč měsíčně a od 1.9.2020 do budoucna na nezletilou A. částkou 4.500 Kč měsíčně a na nezletilého L. částkou 4.300 Kč měsíčně, vše splatné do 10. dne každého měsíce předem k rukám matky,

c) **mění** ve výroku III o dlužném výživném pro dobu před rozvodem manželství rodičů tak, že otec je povinen zaplatit dlužné výživné za dobu od 1.4.2016 do 31.3.2021 na nezletilou A. ve výši 85.200 Kč a na nezletilého L. ve výši 90.642 Kč ve dvou splátkách, a to v částkách 45.000 Kč pro nezletilou A. a 45.000 Kč pro nezletilého L. do tří měsíců od doručení tohoto rozsudku a v částkách 40.200 Kč pro nezletilou A. a 45.642 Kč pro nezletilého L. do šesti měsíců od doručení tohoto rozsudku, vše k rukám matky,

d) **mění** ve výroku VI o výživném pro dobu po rozvodu manželství rodičů tak, že otec je povinen platit výživné od právní moci rozsudku o rozvodu manželství rodičů do budoucna na nezletilou A. částkou 4.500 Kč měsíčně a na nezletilého L. částkou 4.300 Kč měsíčně, vše splatné do 10. dne každého měsíce předem k rukám matky,

e) **mění** ve výrocih IV a VII o úpravě styku pro dobu před rozvodem i po rozvodu manželství rodičů tak, že otec je oprávněn stýkat se s oběma nezletilými dětmi v každém lichém kalendářním týdnu od pátku 16:00 hodin do neděle 17:30 hodin, v každém sudém kalendářním týdnu od středy 16:30 hodin do čtvrtka 8:00 hodin, v každém lichém roce v období školních jarních prázdnin od soboty 10:00 hodin těmto prázdninám předcházející do neděle 18:00 hodin po těchto prázdninách následující, v každém sudém roce od čtvrtka velikonočního 18:00 hodin do Velikonočního pondělí 18:00 hodin, v každém lichém roce od 23.12. od 8:00 hodin do 25.12. do 11:00 hodin a v každém sudém roce od 25.12. od 11:00 hodin do 29.12. do 18:00 hodin a o hlavních školních prázdninách po dobu 15 dnů v měsíci červenci a 15 dnů v měsíci srpnu s tím, že přesný termín tohoto styku je otec povinen matce písemně oznámit nejpozději do 30.4. každého roku, přičemž ve stanovených termínech školních prázdnin a svátků neplatí úprava pravidelného každotýdenního styku; matka je povinna nezletilé děti ke styku připravit a v místě jejich bydliště je otci ve stanovených termínech řádně předat, otec je povinen nezletilé děti v místě jejich bydliště převzít a tamtéž je po skončení styku matce ve stanovených termínech řádně vrátit,

f) **potvrzuje** ve výroku VIII o předběžné vykonatelnosti rozhodnutí ve výrocih I a V o péči matky pro dobu před rozvodem manželství rodičů.

II. Matka je povinna zaplatit na náhradě nákladů řízení státu před soudy obou stupňů České republiky na účet Městského soudu v Brně částku 8.300 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

III. Otec je povinen zaplatit na náhradě nákladů řízení státu před soudy obou stupňů České republiky na účet Městského soudu v Brně částku 8.300 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

1. Soud I. stupně rozsudkem svěřil obě nezletilé děti pro dobu před rozvodem i po rozvodu manželství rodičů do péče matky (výroky I a V), zavázal otce platit na ně výživné k rukám matky částkami 3.000 Kč měsíčně pro nezletilou A. a 2.000 Kč pro nezletilého L. pro dobu před rozvodem manželství rodičů od 1.4.2016 (výrok II) a pro dobu po jejich rozvodu od právní moci rozvodového rozsudku (výrok VI), zavázal otce zaplatit dlužné výživné za dobu od 1.4.2016 do 31.8.2019 v částkách 60.716 Kč pro nezletilou A. a 19.716 Kč pro nezletilého L. do šesti měsíců (výrok III), upravil styk otce s oběma nezletilými dětmi pro dobu před rozvodem i po rozvodu manželství rodičů (výroky IV a VII), vyslovil předběžnou vykonatelnost výroků I a IV o péči (výrok VIII), zastavil řízení o návrhu matky na udělení souhlasu k nástupu nezletilé A. k povinné školní docházce (výrok IX), zavázal účastníky zaplatit České republice na účet soudu I. stupně náklady řízení vzniklé státu každého ve

Shodu s prvopisem potvrzuje: Renata Kobzová

výši 8.300 Kč (výroky X a XI) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu jejich nákladů řízení (výrok XII).

2. Proti rozsudku podali odvolání oba účastníci.
3. Otec napadl rozsudek ve výrocích I a V o péči pro dobu před rozvodem i po rozvodu manželství rodičů a navrhl jejich změnu tak, že děti budou svěřeny do střídavé péče obou rodičů, přičemž napadl i výrok IX o předběžné vykonatelnosti těchto rozhodnutí, pro kterou nebyl dle jeho názoru důvod. Otec poukázal na publikované nálezy Ústavního soudu ČR o střídavé péči jako preferovaném výchovném opatření pro nezletilé děti, dále na to, že matka jednostranně zrušila společnou domácnost před více jak třemi lety a obě děti měla 3,5 roku před rozhodnutím ve své péči, přičemž znalecký posudek v oblasti pedopsychologie byl vypracován cca až jeden rok před rozhodnutím, že měla zásadní vliv na výchovu nezletilého L. a pokud ten dle vyšetření znalkyně matku vůbec nerespektoval, jedná se podle otce o varovný moment.
4. Matka napadla rozsudek ve výrocích II, III a VI o výživném otce pro dobu před rozvodem i po rozvodu manželství rodičů a ve výrocích IV a VII o úpravě styku. Proti rozhodnutím o výživném namítla, že stanovené částky výživného jsou nízké a neodpovídající odůvodněným potřebám nezletilých dětí, které se v průběhu řízení zvýšily, neboť od září 2018 nastoupila nezletilá A. do základní školy a rovněž nezletilý L. je v době rozhodnutí soudu I. stupně dítětem ve věku 5,5 roku. Ve vztahu k úpravě styku provedené soudem I. stupně učinila matka námitku pouze v nepatrném rozsahu ohledně středečního styku od 15.00 hodin do čtvrtka 8.00 hodin, neboť předávání dětí v 15.00 hodin ve středu je pro matku problematické z časových důvodů a bylo by pro ni ulevující, aby otec přebíral děti až v 16.30 hodin.
5. Odvoláními účastníků není napaden výrok IX rozsudku o zastavení řízení o udělení souhlasu k nástupu nezletilé A. k povinné školní docházce, který nabyl samostatně právní moci (§ 206 odst. 2 občanského soudního řádu - dále „o.s.ř.“) a odvolací soud se jím nezabýval (§ 212 o.s.ř.).
6. Jinak je odvoláními účastníků napaden rozsudek v celém zbývajícím rozsahu, neboť na základě dovolání otce proti rozhodnutím ve výrocích I, V a VIII o péči jsou předmětem odvolacího přezkumu i na nich závislá rozhodnutí ve výrocích II, III a VI o výživném a IV o úpravě styku (§ 212 písm. a/ o.s.ř.), a to bez ohledu na to, že jsou výslovně napadeny také odvoláním matky.
7. Odvolací soud po zjištění, že obě odvolání jsou přípustná a včas podaná osobami oprávněnými (§ 202, § 204 odst. 1 a § 201 o.s.ř.), přezkoumal napadené rozhodnutí soudu I. stupně (§ 28 odst. 2 a 3 z.ř.s.), doplnil dokazování v potřebném rozsahu (§ 28 odst. 1 z.ř.s.) a rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.
8. Správná jsou zjištění soudu I. stupně o skutečnostech, které jsou mezi účastníky nesporné, že rodiče nezletilé A. a L. D. jsou manželé, že matka s dětmi odešla od otce 30.3.2016, čímž skončilo společné soužití rodičů a jejich společná péče o nezletilé děti a že matka se proto domáhá úpravy rodičovské zodpovědnosti k nezletilým dětem pro dobu současnou i pro dobu po rozvodu manželství rodičů. Pro rozhodnutí o péči soud I. stupně správně aplikoval § 908 občanského zákoníku (dále jen „o.z.“) pro dobu před rozvodem manželství rodičů a § 906 odst. 1 o. z. pro dobu po rozvodu manželství rodičů, přičemž zvažoval nejvhodnější výchovné opatření pro nezletilé děti ve smyslu § 907 odst. 1 o. z., podle něhož soud může svěřit dítě do péče jednoho z rodičů nebo do střídané péče nebo do společné péče; do té pouze v případě, že s tím rodiče souhlasí.
9. V této souvislosti provedl soud I. stupně dokazování především odborným znaleckým posudkem z oboru psychologie vyhotoveným 18.8.2018 soudní znalkyní PhDr. Ivanou Holešovskou a odborným znaleckým posudkem z oboru psychiatrie vyhotoveným 28.1.2019 soudní znalkyní MUDr. Milenou Zimulovou. Z nich zjistil, že oba rodiče jsou z psychologického hlediska výchovně způsobilí, že nezletilá A. má matku ráda, k otci má kladný vztah a v komunikaci s ním nemá žádný problém, že nezletilý L. je silně citově vázán k matce a že v době vyšetření u psychologičky na výzvu rodičů nereagoval a neposlechl je. Znalkyní z oboru psychologie nebylo zjištěno, že by některý

Shodu s prvopisem potvrzuje: Renata Kobzová

z rodičů ovlivňoval děti v neprospěch druhého rodiče a znalkyní z oboru psychiatrie bylo zjištěno, že žádná psychická porucha u žádného z rodičů nenarušuje jejich výchovné schopnosti. Soud I. stupně ve vztahu k této otázce zhodnotil i dokazování provedené výchovnými zprávami opatrovníka nezletilých dětí jako orgánu sociálně-právní ochrany dětí, který zjistil, že obě děti jsou fixované na matku, která jejich péči dlouhodobě zajišťuje, že nezletilý L. dohnal handicap, které měl, a obě děti mají rády i otce. Současně opatrovník opakovaně zjistil, že rodiče spolu nekomunikují, že v základních otázkách týkajících se péče a realizace styku se nedokážou dohodnout, což zcela koresponduje s vyjádřením soudní znalkyně PhDr. Ivany Holešovské při ústním doplnění jejího posudku u jednání soudu I. stupně, že špatná komunikace rodičů je velký problém pro případnou střídavou péči o děti, která by navíc znamenala delší odloučení od matky, což by pro děti bylo velkou citovou zátěží.

10. Těmito závěry odůvodnil soud I. stupně napadená rozhodnutí o svěřeni obou nezletilých dětí do péče matky, přičemž odvolací soud při přezkumu jejich správnosti doplnil dokazování za aktuální období od rozhodnutí soudu I. stupně dosud dalšími dvěma výchovnými zprávami opatrovníka, a to jednou z 29.10.2020 (vyžádanou v rámci tehdejší přípravy jednání, které bylo poté v důsledku krizové situace odročeno) a druhou z 24.3.2021 (vyžádanou v rámci přípravy jednání, na němž byla věc již projednána). V těchto zprávách opatrovník nezletilých dětí uvedl, že názor a přání obou dětí je takový, že chtějí zůstat u „mámy“ a že s „tátou“ se vídat jako doteď, když v druhé uvedené zprávě je navíc uvedeno, že údajně se už s otcem nechtějí vídat ve středu v polovici týdne. Shodně ve svých vyjádřeních pro opatrovníka v říjnu 2020 i v březnu 2021 obě děti uvedly, že za otcem chodí, a popsaly své aktivity u něj, ale uvedly, že „u mámy je to ale lepší“, přičemž ve druhé uvedené zprávě navíc sdělily, že nechtějí toto své přání vyslovit před soudem.
11. Odvolací soud doplnil dokazování i zprávou Centra sociálních služeb v Brně, Sejkorova 6, resp. jeho složkou Manželská a rodinná poradna Bethesda v Brně, Starobrněnská 7, z 22.9.2020, z níž zjistil, že poradenská spolupráce této instituce s rodiči a nezletilými dětmi proběhla v celkem 10 setkáních od 6.9.2018 do 6.8.2019, z nichž jedno bylo věnováno dětem. Ve zprávě jsou popsána rozdílná stanoviska a postupy rodičů a snaha poradenského zařízení zprostředkovat dohodu mezi rodiči o aktuálním styku otce s dětmi, dále jednání matky, která se snažila vytvořit dojem, že na její straně není žádný problém, ale ve skutečnosti používala často argumentaci, která odporovala řešení problému a realizovala cíle, o nichž měla předem jasno, čeho chce dosáhnout, a že za takových podmínek lze těžko terapeuticky pracovat a že se další termín s matkou nepodařilo domluvit. Ze zprávy vyplývá, že dne 24.7.2019 proběhla konzultace s dětmi bez přítomnosti matky, která je jen přivedla, že nezletilá A. považuje za důležité osoby ve svém životě kromě matky také dva bratrance, tetu, prarodiče, malou sestřenicí, přičemž o otci vůbec nemluvíly obě děti a A. se o něm nezmínila, ani když byla dotázána na to, kdo všechno patří do její rodiny.
12. Odvolací soud doplnil dokazování i dohodou rodičů uzavřenou 5.4.2019 zprostředkovanou shora uvedenou poradnou Bethesda, podle níž se tehdy oba zavázali, že si budou předávat informace o zdravotním stavu dětí stejně jako o léčbě symptomů nemoci, že žádný z rodičů při předání dětí druhému rodiči nebude protahovat předávání delším loučením, máváním a jinými posunků, což platí pro oba rodiče, a že rodiče si tehdy dohodli termíny styků, včetně místa předávání, na tehdejší adrese matky v XXXXX.
13. Z tohoto doplněného dokazování vyplývá zjištění, že poradenská spolupráce rodičů s uvedenou poradnou Bethesda skončila v srpnu 2019, že jejím nejzjevnějším výsledkem je uvedená dohoda rodičů o úpravě styku otce s dětmi, že uvedená poradna hodnotí nemožnost pokračování další terapie jako způsobenou matkou, která jednala tak, aby dosáhla svých cílů, ale současně i to, že negativa při předávání a přebírání dětí byla v uvedené dohodě (aniž je významné, zda ji účastníci poté dodržovali) řešena ve vztahu k oběma rodičům. Především však z doplněného dokazování vyplývá, že oba rodiče jsou nadále v konfrontačním vztahu, ale jejich děti si naštěstí v této situaci stále zachovaly pozitivní vztah k nim oběma, že v rámci nyní upravených styků nemají s otcem žádný problém, ale opakovaně vyjadřují jednoznačné stanovisko, že více se jim líbí u matky a s otcem se chtějí pouze stýkat dosavadním způsobem.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Renata Kobzová

14. Skutečnost, že rodiče nejsou schopni se dohodnout na základních věcech vyplývá i z elektronické zprávy sociálního pracovníka opatrovníka nezletilých dětí ze 17.2.2020, stejně jako z úředního záznamu Policie ČR, Obvodního oddělení Brno-Žabovřesky z 13.9.2019 o podání vysvětlení otce, který oznámil tomuto policejnímu orgánu, že 13.9.2019, kdy měl mít od 16.00 hodin děti na styk, nenašel matku ani děti na adrese, kde měly bydlet a matka mu na telefonický dotaz ani na následné sms zprávy neodpověděla kde jsou a kde s dětmi bydlí. K této skutečnosti, že vztahy rodičů jsou konfrontační a vyhrocené nebylo třeba doplňovat dokazování výpisem z elektronické komunikace (sms zpráv) mezi rodiči, jejichž výpis byl také soudu předložen a který jako důkaz soudem proveden nebyl.
15. Odvolací soud považuje za této situace závěr soudu I. stupně o nemožnosti nařízení střídavé výchovy nezletilých dětí oběma rodiči za správný i v době tohoto rozhodnutí odvolacího soudu, neboť děti jsou dlouhodobě v péči matky, která jim vytváří stabilní výchovné prostředí, na čemž nic nemění skutečnost, že nezletilý L. u znalkyně nebyl schopen dostatečně komunikovat a neposlechl žádného z rodičů, což v jeho věku není tak zásadní, aby to bylo lze přičíst k tíži matky a její nynější péče. Střídavá výchova je pak vyloučena těmi důvody, které z odborného hlediska formulovala soudní znalkyně PhDr. Ivana Holešovská, k jejímž závěrům soud I. stupně správně přihlédl, neboť korespondují se zjištěními opatrovníka nezletilých dětí a také s jejich vlastním prezentovaným postojem. I kdyby byly důvodné námitky otce, že matka jednostranně ukončila společné soužití s otcem a společnou výchovu obou dětí bez jakékoli přípravy ve vztahu k otci i k dětem, nelze ani takové případné „zavinění“ matky za rozpad soužití rodičů, pokud by bylo zjištěno, zohledňovat pro rozhodnutí o nejvhodnějším výchovném opatření pro nezletilé děti, neboť takové rozhodnutí nemůže být vnímáno jako „odměna“ nebo „trest“ za jednání rodičů. Ať už bylo nebo nebylo objektivně možné pokračovat ve společném soužití rodičů a v realizaci společné péče o jejich děti, což bude předmětem řízení o rozvod manželství rodičů, v němž bude zjištěna příčina rozvratu manželství, je postup matky po nastalém rozpadu společného soužití rodičů v objektivním zájmu nezletilých dětí, pro které je její péče vhodná, a nejsou důvodné námitky otce, jimiž se soud I. stupně dostatečně zabýval, že matka by pro svůj psychický stav měla mít sníženu výchovnou způsobilost a že by z toho důvodu měla být pro děti vhodnější výlučná péče otce. To prokázáno nebylo, matka je výchovně způsobilá stejně jako otec, nicméně možnost nařízení střídavé péče je zde vyloučena zcela rozpornými a konfliktními vztahy rodičů, kteří se nejsou schopni dohodnout na základních věcech péče o děti a styku s nimi.
16. Otcem namítané nedostatky v péči matky nevyplývaly ani z otcem předložené zprávy J. G. z 28.1.2018, která jako praktická zubní lékařka provádí zubní péči o nezletilé a která v této zprávě uvedla, že děti při ošetření spolupracují, nejeví známky žádného strádání, jsou čistě oblečené a zubní lékařka nevidí ze strany matky žádné zanedbání zdravotní péče k dětem. Skutečnost, že tato zubní lékařka označila vyšší kazivost zubů projednávaných nezletilých dětí jako „podmíněnou genetickou dispozicí“ nemá na závěr o dostatečné a nedostatky nezátížené péče matky vliv, neboť otcem předložené odborné články, z nichž má podle otce vyplývat, že vyšší kazivost zubů není genetická a tím pádem je zaviněná nedostatečnou péčí matky, nemohou k takovému závěru vést, když ze zprávy praktické zubní lékařky pečující o projednávané děti vyplývá závěr zcela opačný.
17. Stanovisko nezletilých dětí je soud vždy povinen zjistit, a to zpravidla výsledkem nezletilých dětí u soudu. K tomuto postupu podle § 100 odst. 3 o.s.ř. však nebyly v tomto řízení dány podmínky, neboť psychický stav obou dětí opakovaně vyslychaných jak soudní znalkyní, tak sociálními pracovníky opatrovníka, svědčí o tom, že výslech tak malých dětí u soudu by negativně působil na jejich psychiku, když navíc obě jasně uvedly, že nechtějí své názory vyjadřovat přímo u soudu. Názor a přání obou dětí byl zjištěn zcela objektivně a dostatečně a lze z něj pro rozhodnutí soudu vycházet.
18. Proto je v době rozhodnutí odvolacího soudu nejvhodnějším výchovným prostředím pro obě nezletilé děti jejich svěřením do výlučné péče matky, a to jak pro dobu před rozvodem, tak pro dobu po rozvodu manželství rodičů, jak to učinil soud I. stupně v napadeném rozsudku. Proto tato

Shodu s prvopisem potvrzuje: Renata Kobzová

rozhodnutí soudu I. stupně ve výrocích I a IV jeho rozsudku odvolací soud potvrdil jako věcně správná (§ 219 o.s.ř.).

19. To se týká i výroku VIII o předběžné vykonatelnosti těchto rozhodnutí, a to z důvodů uvedených soudem I. stupně v odůvodnění rozsudku, neboť už v době jeho řízení bylo důvodné stabilizovat výchovné prostředí obou dětí tak, jak vyplynulo už z tehdy účinných zjištění, aby děti pro dobu odvolacího řízení měly své dosavadní výchovné prostředí i jen prozatím stabilizováno.
20. V důsledku svěření dětí do péče matky soud I. stupně správně rozhodl o přiměřené vyživovací povinnosti otce k nim podle odůvodněných potřeb nezletilých dětí v jejich věku a schopností, možností a majetkových poměrů otce jako povinného podle § 913 odst. 1 o. z. Soud I. stupně rozhodoval správně o této vyživovací povinnosti otce za dobu od 1.4.2016, od kdy již nebyla realizována společná péče rodičů o děti a děti byly ve faktické péči matky. Pro závěr o poměrech otce vyšel soud ze zjištění, že otcův příjem v období od dubna 2016 do prosince 2018 činil od 26.000 Kč do 33.000 Kč měsíčně čistého a od ledna 2019 do rozhodnutí soudu I. stupně 31.675 Kč měsíčně čistého. Tato zjištění učinil soud z výdělkových zpráv otce od jeho zaměstnavatele XXXXX, z nichž po zprůměrování veškerých měsíčních příjmů vyplývá, že v roce 2016 (od dubna) činil otcův příjem 31.920 Kč měsíčně čistého, v roce 2017 pak 29.120 Kč měsíčně čistého a v roce 2018 pak 29.740 Kč měsíčně čistého. Proto je nakonec správný velmi obecný závěr soudu I. stupně o příjmu otce „od 26.000 Kč do 34.000 Kč měsíčně čistého“, neboť po uvedené tři roky činil průměrný příjem otec skutečně přibližně částku 30.000 Kč měsíčně čistého, přesně částku 30.260 Kč měsíčně čistého.
21. Odvolací soud doplnil toto dokazování za dobu od rozhodnutí soudu I. stupně do rozhodnutí odvolacího soudu výdělkovými zprávami nynějšího zaměstnavatele otce XXXXX, u něhož je otec zaměstnán od ledna 2019. Z těchto zpráv zjistil, společně se zprávou podanou soudem I. stupně za první polovinu roku 2019, že v celém kalendářním roce 2019 dosáhl otec průměrného příjmu 34.330 Kč měsíčně čistého, v roce 2020 průměrného příjmu 38.385 Kč měsíčně čistého a v lednu 2021 pak 38.251 Kč čistého.
22. Zjištění soudu I. stupně o poměrech matky, které jsou pro přiměřenou vyživovací povinnost otce méně významné, doplnil odvolací soud aktuálními výdělkovými zprávami od zaměstnavatele matky XXXXX, z nichž zjistil, že v těch měsících, kdy matka odpracuje plný počet pracovních dní, tyto výdělky přesahují 15.000 Kč měsíčně čistého (výjimečně 18.000 Kč měsíčně čistého), ale v roce 2018 neodpracovala matka kvůli pracovní neschopnosti, resp. jiným důvodům, takový počet pracovních dnů, že to odpovídá přibližně jednomu měsíci, v roce 2019 přibližně jednomu a půl měsíce a v roce 2020 přibližně čtyřem měsícům. Z výdělkových zpráv vyplývá, že v roce 2018 dosáhla matka příjmu 13.340 Kč měsíčně čistého, v roce 2019 příjmu 12.660 Kč měsíčně čistého a v roce 2020 příjmu 11.560 Kč měsíčně čistého. Zohlednění shora uvedených absencí ovšem vede k závěru, že v těch časových úsecích, kdy matka pracovala, dosahovala průměrného příjmu kolem 15.000 Kč měsíčně čistého, což zhruba odpovídá zjištěním soudu I. stupně z výdělkové zprávy od zaměstnavatele matky, že v roce 2017 od září do prosince dosáhla matka průměrného příjmu 15.160 Kč měsíčně čistého. Poměry matky jsou tedy v zásadě konstantní, při častých pracovních absencích spíše se zhoršující, a celkově jsou výrazně horší než poměry otce, kterého je nutné zavázat přiměřenou vyživovací povinností k nezletilým dětem placenou k rukám matky.
23. Co se týká odůvodněných potřeb nezletilých dětí, tak od 1.9.2018 nastoupila nezletilá A. do základní školy, s čímž je vždy spojeno výrazné zvýšení nákladů na úhradu odůvodněných potřeb takového dítěte, a to nejen základních životních, ale i dalších materiálních a kulturních potřeb spojených s docházkou do základní školy. Nezletilý L. od tohoto data nastoupil do mateřské školy, s čímž je také spojeno (byť ne tak výrazně) zvýšení nákladů na úhradu jeho odůvodněných potřeb. Další významnou změnou poměrů v průběhu rozhodného období je nástup nezletilého L. do základní školy, byť jen do přípravného ročníku, od 1.9.2020, což je nutné zohlednit při rozhodnutí o přiměřené vyživovací povinnosti otce k němu za toto období.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Renata Kobzová

24. Pro rozhodnutí o výživném otce je však nutné zohlednit i tu skutečnost, že otec se dle správných zjištění soudu I. stupně s nezletilými dětmi v průběhu rozhodného období stýká v poměrně velmi širokém rozsahu každého druhého víkendu a dalších dvou dnů a dále v téměř polovičním rozsahu v období školních prázdnin a svátků. Během takto široce realizovaného styku hradí otec náklady nezletilých dětí naturalně, k čemuž je důvodné přihlídnout při stanovení přiměřeného výživného placeného k rukám matky, v jejíž péči jsou děti sice v delším období, ale s výjimkou těch dnů, kdy o ně pečuje otec a zajišťuje jejich potřeby naturalně.
25. Těmto všem uvedeným poměrům odpovídá stanovení přiměřené vyživovací povinnosti otce od počátku rozhodného období od dubna 2016 až do srpna 2018 částkami 2.800 Kč měsíčně na nezletilou A. a 2.600 Kč měsíčně na nezletilého L., přičemž následný nástup nezletilé A. na základní školní docházku odůvodňuje zvýšení vyživovací povinnosti otce k ní o 500 Kč měsíčně na 3.300 Kč měsíčně a nástup nezletilého L. do mateřské školy zvýšení vyživovací povinnosti otce k němu o 200 Kč měsíčně na 2.800 Kč měsíčně, v obou případech od 1.9.2018. Tyto částky výživného odpovídají zjištěným poměrům především na straně otce, v nichž odvolací soud zohlednil relativní vysoký podíl otce na péči o nezletilé děti v průběhu realizovaných styků, neboť jinak by stanovené částky výživného musely být výrazně vyšší, aby odpovídaly alespoň spodní hranici „doporučujících tabulek“ Ministerstva spravedlnosti pro přiměřenou vyživovací povinnost rodičů k nezletilým dětem. V roce 2019 se zvýšil otcův příjem z částky cca 30.000 Kč měsíčně na 34.330 Kč měsíčně, což odůvodňuje zvýšení jeho vyživovací povinnosti k oběma dětem na částky 3.900 Kč měsíčně na nezletilou A. a 3.300 Kč měsíčně na nezletilého L.. V roce 2020 se otcův příjem zvýšil o dalších 4.000 Kč měsíčně na 34.385 Kč měsíčně, což opět odůvodňuje přiměřené zvýšení vyživovací povinnosti na nezletilou A. na 4.500 Kč měsíčně a na nezletilého L. na 3.800 Kč měsíčně. Poslední změnou poměrů, kterou nelze nezohlednit, je nástup nezletilého L. do základní školy a tím dané zvýšení jeho odůvodněných potřeb, což odpovídá zvýšení vyživovací povinnosti otce k němu na 4.300 Kč měsíčně.
26. Těmito částkami je důvodné stanovit otcovu vyživovací povinnost za celé rozhodné období až dosud pro dobu před rozvodem manželství rodičů, na základě posledních zjištěných poměrů je pak nutné stanovit vyživovací povinnost otce pro dobu po rozvodu manželství rodičů k nezletilé A. ve výši 4.500 Kč měsíčně a k nezletilému L. ve výši 4.300 Kč měsíčně. Z těchto důvodů odvolací soud změnil (§ 220 o.s.ř.) napadený rozsudek ve výrocích II a VI o výživném tak, že stanovil vyživovací povinnost otce za shora uvedená období na shora uvedené částky.
27. V důsledku změny rozsudku ve výroku II o běžném výživném za dobu minulou bylo nutné změnit rozsudek i ve výroku III o dlužném výživném za uplynuté období, které je tvořeno jinými částkami a delší dobou až do rozhodnutí odvolacího soudu. Vyživovací povinnost na nezletilou A. byla otcí stanovena za dobu od dubna 2016 do srpna 2018 částkami 2.800 Kč měsíčně, což za 29 měsíců činí 81.200 Kč, za dobu od září do prosince 2018 částkami 3.300 Kč měsíčně, což za 4 měsíce činí 13.200 Kč, za rok 2019 částkami 3.900 Kč měsíčně, což za 12 měsíců činí 46.800 Kč a za dobu od ledna 2020 částkami 4.500 Kč měsíčně, což za 15 měsíců do března 2021 činí 67.500 Kč. Celkem tedy bylo otcí stanoveno výživné na nezletilou A. za dobu do 31.3.2021 v částce 208.700 Kč (81.200 + 13.200 + 46.800 + 67.500). Vyživovací povinnost na nezletilého L. byla otcí stanovena za dobu od dubna 2016 do srpna 2018 částkami 2.600 Kč měsíčně, což za 29 měsíců činí 89.900 Kč, za dobu od září do prosince 2018 částkami 2.800 Kč měsíčně, což za 4 měsíce činí 11.200 Kč, za rok 2019 částkami 3.300 Kč měsíčně, což za 12 měsíců činí 39.600 Kč, za dobu od ledna 2020 do srpna 2020 částkami 3.800 Kč měsíčně, což za 8 měsíců činí 30.400 Kč, a za dobu od září 2020 částkami 4.300 Kč měsíčně, což za 7 měsíců do března 2021 činí 33.600 Kč. Celkem tedy bylo otcí stanoveno výživné na nezletilého L. za dobu do 31.3.2021 v částce 186.700 Kč (89.900 + 11.200 + 39.600 + 30.400 + 33.600).
28. Ze shodného tvrzení obou rodičů, z části doloženého bankovými výpisy z bankovního účtu otce, platil otec k rukám matky výživné po celé rozhodné období níže uvedenými částkami společně na obě děti. V únoru 2016 zaplatil 3.000 Kč, v květnu 2016 částku 2.434 Kč, v červnu 2016 částku 2.532 Kč, v červenci, v srpnu a v září 2016 vždy 2.534 Kč a v září 2016 ještě 250 Kč. Pokud se týká rozdělení Shodu s prvopisem potvrzuje: Renata Kobzová

těchto plateb na každé z nezletilých dětí, tak otec ve svém vyjádření ze 17.10.2016 uvedl, že výživné na nezletilou A. činí 1.500 Kč a na nezletilého L. 1.034 Kč, což se týká pouze jediné platby 2.534 Kč, ale je důvodné z toho učinit závěr, že i v případě ostatních plateb činilo výživné na A. právě 1.500 Kč a na L. zbylou částku. Takto tedy otec zaplatil za uvedených 6 měsíců na nezletilou A. celkem 9.000 Kč (6x 1.500 Kč) a na nezletilého L. 6.818 Kč (1.500 + 934 + 1.032 + 1.034 + 1.034 + 1.034 + 250). Dále platil otec podle shodného tvrzení rodičů a podle bankovního účtu otce na každé z dětí výživné po 3.500 Kč měsíčně, což při absenci jiného kritéria pro rozdělení těchto plateb je důvodné rozdělit ve prospěch každého z dětí rovným dílem, tedy 1.750 Kč měsíčně na každé, což se týká zbylých tří měsíců v roce 2016 a 12 měsíců v roce 2017. Takto tedy otec zaplatil za 15 měsíců 26.250 Kč na nezletilou A. a 26.250 Kč na nezletilého L.. V roce 2018 platil otec podle shodného tvrzení rodičů výživné celkovou částkou 2.000 Kč měsíčně od ledna do července, tedy 1.000 Kč na každé z dětí, což za sedm měsíců činí 7.000 Kč. Od srpna 2018 do ledna 2019 platil otec dle shodných tvrzení rodičů výživné celkovou částkou 2.500 Kč měsíčně, tedy 1.250 Kč měsíčně na každé z dětí, což za šest měsíců činí 7.500 Kč. Od února do srpna 2019 platil otec podle shodného tvrzení rodičů výživné celkovou částkou 3.000 Kč měsíčně, tedy 1.500 Kč na každé z dětí, což za sedm měsíců činí 10.500 Kč. Od září 2019 pak platil otec podle shodného tvrzení rodičů a podle bankovního účtu otce výživné celkovou částkou 5.000 Kč měsíčně, a to na základě již vydaného rozsudku soudu I. stupně, v důsledku čehož je důvodné rozdělit tuto částku tak, jak to soud I. stupně rozsudkem stanovil, tedy 3.000 Kč měsíčně pro nezletilou A. a 2.000 Kč měsíčně pro nezletilého L., což za 19 měsíců do března 2021 do rozhodnutí odvolacího soudu činí 57.000 Kč na nezletilou A. a 38.000 Kč na nezletilého L.. Takto tedy otec zaplatil výživné na nezletilou A. ve výši 117.250 Kč (9.000 + 26.250 + 7.000 + 7.500 + 10.500 + 57.000) a na nezletilého L. ve výši 96.058 Kč (6.818 + 26.250 + 7.000 + 7.500 + 10.500 + 38.000). Ze shodného tvrzení rodičů už u soudu I. stupně vyplývá i to, že otec přispěl nezletilé A. na startovací balíček do mateřské školy 2.500 Kč, zaplatil polovinu „školovného“ ve výši 750 Kč, přispěl do třídního fondu 1.000 Kč a na školu v přírodě 2.000 Kč, což činí částku 6.250 Kč, kterou otec vynaložil na odůvodněné potřeby nezletilé A. v rozhodném období a kterou je nutné také zohlednit.

29. Od celkové částky stanoveného výživného na nezletilou A. 208.700 Kč je nutno odečíst zaplacené výživné k rukám matky 117.250 Kč a částku 6.250 Kč vynaloženou na potřeby nezletilé A., což činí zůstatek dlužného výživného na nezletilou A. 85.200 Kč. Od celkové částky stanoveného výživného na nezletilého L. 186.700 Kč je nutno odečíst zaplacené výživné k rukám matky 96.058 Kč, což činí zůstatek dlužného výživného na nezletilého L. 90.642 Kč. Vzhledem k výrazné výši těchto částek stanovil odvolací soud otcí povinnost jejich zaplacení nikoli v běžné zákonné třídní lhůtě (§ 160 odst. 1 o.s.ř.), ale ve lhůtě podstatně delší a ve dvou splátkách, aby měl otec možnost přijmout příslušná opatření k zajištění takto vysokých finančních částek. Lhůtu otcí stanovil pro částky přibližně poloviční do tří měsíců a pro částky zbývající do šesti měsíců, přičemž odložení splatnosti těchto částek na dobu ještě delší by již bylo v rozporu s odůvodněnými zájmy obou nezletilých dětí, které měly mít tyto částky k dispozici pro svou výživu v době dávno minulé.
30. Pokud se týká rozhodnutí o úpravě styku otce s oběma nezletilými dětmi, je soudem I. stupně správně odůvodněno ustanovením § 891 odst. 1 o.z. a zájmem obou nezletilých dětí na tom, aby z důvodu obtížnosti dohody obou rodičů byl soudním rozhodnutím upraven rozsah styku otce, který nemá děti ve své péči, tak, aby mohl na ně v přiměřeném rozsahu dostatečně výchovně působit a plnit svou rodičovskou roli k nim a aby bylo oběma dětem toto rodičovské působení ze strany otce v přiměřeném rozsahu umožněno. Rozsah soudem I. stupně upraveného styku pak považuje odvolací soud za přiměřený a tato rozhodnutí soudu I. stupně za způsobilá k potvrzení jako věcně správná (§ 219 o.s.ř.), pouze s výjimkou nepatrné a důvodné výhrady matky týkající se začátku styku v každém sudém kalendářním týdnu od středy do čtvrtka, který z časových důvodů na straně matky nemůže být realizován předáním dětí otcí před 16.30 hodin toho dne. Přání dětí, aby k tomu to styku nedocházelo vůbec, není důvodem k tomu, aby je soud respektoval, neboť je v objektivním zájmu dětí co nejširší styk s otcem, který je nemá ve své péči. Proto odvolací soud změnil (§ 220 o.s.ř.)

Shodu s prvopisem potvrzuje: Renata Kobzová

rozsudek soudu I. stupně ve výrocích IV a VII o úpravě styku pro dobu před rozvodem i po rozvodu manželství rodičů jen tak, že upravil začátek termínu tohoto styku na 16.30 hodin ve středu každého sudého týdne s tím, že i toto přebírání a převzetí dětí proběhne v místě jejich bydliště, stejně jako v ostatních termínech styku, ohledně nichž zůstalo rozhodnutí soudu I. stupně jako věcně správné nedotčeno.

31. Vzhledem ke změně rozsudku ve věci samé je odvolací soud povinen rozhodnout o nákladech řízení před soudy obou stupňů (§ 224 odst. 2 o.s.ř.), a to i nákladech státu (§ 148 o.s.ř.). Ty zde vznikly pouze v řízení před soudem I. stupně v částce 16.600 Kč jak znalečné vyplacené soudní znalkyni PhDr. Ivaně Holešovské ve výši 8.850 Kč a soudní znalkyni MUDr. Milaně Zimulové ve výši 7.850 Kč. Výsledek řízení péče o nezletilé děti nelze zohledňovat jako „úspěch“ některého z účastníků, neboť rozhodnutí v takové věci je vždy vydáno v souladu se zájmy nezletilých dětí, a to i bez ohledu na návrhy účastníků. To vede k závěru o povinnosti účastníků řízení k náhradě nákladů státu rovným dílem, což se samozřejmě nemůže týkat nezletilého dítěte, jehož poměry neumožňují hradit náklady řízení. Proto odvolací soud uložil povinnost k náhradě nákladů řízení státu rovným dílem oběma rodičům, tedy 8.300 Kč každému z nich, a to na účet soudu I. stupně, který tyto náklady platil.
32. Výrok o nákladech účastníků řízení před soudy obou stupňů je odůvodněn § 23 z.ř.s., dle něhož v řízení, které lze zahájit i bez návrhu, nemá žádný z účastníků právo na náhradu jeho nákladů.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** dovolání přípustné.

Brno 8.4.2021

JUDr. Libor Daňhel, v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Renata Kobzová